

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem v právní věci

žalobce: **R. A.** (žalobcem udaná identita)
žalobcem udané datum narození: X. X. X
státní příslušník: Afghánistán
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Kovářská 939/4, Libeň, 190 00 Praha

proti
žalovanému: **Policie České republiky,
Krajské ředitelství policie Pardubického kraje
Odbor cizinecké policie
sídlem Opočíněk 57, 530 06 Pardubice**

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2020, č. j. KRPE-3887-29/ČJ-2020-170022-SV

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Tlumočnickovi Ing. M. A. S., Ph.D., bytem X, se přiznává tlumočné včetně náhrady nákladů ve výši 3.087 Kč, přičemž bude tlumočnickovi vyplaceno z prostředků Krajského soudu v Hradci Králové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce podal včasnou žalobu proti v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl žalobce podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 6 věta druhá, zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zák. č. 326/1999 Sb.“ nebo „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění, přičemž doba zajištění byla stanovena na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, k němuž došlo dne 13. 1. 2020. V žalobě vymezil žalobní body, které poté konkrétně specifikoval u jednání soudu, konaném na základě požadavku žalobce dne 24. 2. 2020, a to takto:
2. Žalobce namítl, že postup žalovaného, který použil k určení biologického a následně chronologického věku žalobce metodu tzv. kostního věku, je nezákonný, neboť žalovaný měl dle žalobce použít ještě metodu socio-psychologického pohovoru. Metoda určování pravděpodobného věku pomocí tzv. kostního věku má své limity, proto bylo vhodné použít i další metodu, a to vzdor tomu, že žalobci je známo, že podle výsledků analýzy RTG snímku zápěstí levé ruky žalobce a distálního předloktí v AT projekci se v případě žalobce jedná o dospělou osobu s věkem minimálně 25 let (výsledky analýzy založeny ve správním spise).
3. Dále žalobce namítl, že do doby, než bylo zjištěno, zda se jedná o zletilou osobu či nikoliv, mělo být s žalobcem zacházeno jako s dítětem a žalobce měl být umístěn do Zařízení pro děti - cizince v Praze, a to vzdor tomu, že žalobce může toto zařízení kdykoliv opustit, pokud se tak sám rozhodne. Žalovaný měl zvážit alternativu zajištění, která měla spočívat v uložení povinnosti pobývat v tomto zařízení, a to vzdor tomu, že si žalobce je vědom toho, že v protokolu o výsledku před správním orgánem uvedl, že jeho cílovou zemí je Německo.
4. Dále žalobce namítl, že nemělo být přistoupeno k zajištění, protože účelu zajištění nemůže být dosaženo, jelikož vyhoštění žalobce do Afghánistánu není možné, a to pro zdejší mimořádně špatnou bezpečnostní situaci. Žalobce, který o sobě tvrdí, že je dítětem, by měl být po propuštění ze zajištění předán opatrovnickému soudu a měl by mu být nařízena ústavní výchova v zařízení určeném pro děti.
5. V žalobě ještě namítl, že žalovaný měl vydat nové rozhodnutí o zajištění v souladu s § 125 odst. 6 zákona o pobytu cizinců při stanovení, že žalobce jako cizinec je dospělý.
6. Žalovaný odkázal předně na své vyjádření k žalobě, založené v soudním spisu, a dále zdůraznil, že určování chronologického věku osoby pomocí kostního věku je celosvětově uznávaný postup, založený na vědeckých poznatcích a ověřený v praxi. V daném případě bylo zkoumáním pověřeno Brněnské zařízení DC – Clipper, s.r.o., které má s určováním přibližného věku osob pomocí kostního věku bohaté zkušenosti. K určování kostního věku byla použita světově uznávaná GP metoda, která je používána již od roku 1959. Pokud jde o socio-psychologický pohovor, pak o jeho provedení žalovaný MV ČR žádal, MV ČR však pohovor odmítlo provést s tím, že výsledky analýzy RTG vyšetření zápěstí levé ruky byly natolik přesvědčivé, že i při zohlednění všech možných akceptovatelných odchylek není o zletilosti žalobce sebemenších pochyb. Vzhledem k výsledkům RTG vyšetření i žalovaný souhlasí s tímto hodnocením MV ČR a další zkoumání věku žalobce považoval a považuje za nadbytečné. Pokud jde o Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, kam byl žalobce umístěn, pak toto zařízení je speciálně určeno pro pobyt rodin s dětmi, je k tomu adekvátně vybaveno a v žádném případě nelze hovořit o tom, že by

umístění dítěte, i kdyby jím žalobce skutečně byl, do tohoto zařízení bylo v rozporu s mezinárodně právními závazky České republiky. Pokud jde o možnost realizace vyhoštění, pak v minulosti došlo k realizaci vyhoštění afghánských státních příslušníků. Dne 3. 3. 2020 má proběhnout nejen s žalobcem, ale i s dalšími zajištěnými afghánskými státními příslušníky, konzulární pohovor. Pokud zastupitelský úřad Afghánistánu akceptuje identitu žalobce a vystaví cestovní doklad, není důvod, aby se žalobce do země původu nemohl vrátit. Pokud jde o bezpečnostní situaci v Afghánistánu, pak je známo, že legální vláda kontroluje 50 % území Afghánistánu, situace ve všech provinciích není stejná, není tedy a priori vyloučena možnost vnitřního přesídlení i v situaci, kdyby v některé z provincií byla bezpečnostní situace problematická.

7. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), a to v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) výše uvedených, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a dospěl k následujícím závěrům:
8. Předně soud zdůrazňuje, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument. Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní - tzn., že na námitky lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. odstavec 24 nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly. Z výše uvedených důvodů soud není povinen reagovat na košatou a obsáhlou žalobu stejně košatým a obsáhlým rozsudkem. Nelze též zapomínat, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto bude soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění.
9. Nyní k samotnému přezkumu.
10. V projednávané věci byl žalobce zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 6 větou druhou zákona o pobytu cizinců.
11. Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud

- a) je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek,
- b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání,
- c) cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění,
- d) cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, nebo
- e) je cizinec evidován v informačním systému smluvních států.

12. Dle § 124 odst. 6 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit nezletilého cizince bez doprovodu, pouze je-li důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a je-li to v jeho zájmu v souladu s Úmluvou o právech dítěte. V případě důvodné pochybnosti, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu, je policie oprávněna cizince zajistit z důvodů uvedených v odstavci 1 do doby, než je zjištěn jeho skutečný věk. Policie zahájí úkony ke zjištění věku nezletilého cizince bez doprovodu bezodkladně po jeho zajištění. Odmítne-li nezletilý cizinec bez doprovodu provedení úkonů ke zjištění věku, hledí se na něj jako na zletilého cizince. Pokud výsledky zjišťování věku nejsou průkazné, hledí se na cizince jako na nezletilého cizince bez doprovodu.

13. K jednotlivým žalobním bodům krajský soud uvádí následující závěry:

14. Nejprve je třeba zdůraznit zcela stěžejní a v podstatě jedinou zákonnou podmínku pro vydání a tedy i přezkum napadeného rozhodnutí, a to existenci důvodných pochybností o věku žalobce. Pro posouzení zákonnosti žalovaného rozhodnutí v dané věci je podstatné to, že platná právní úprava nestanoví zákonnou podmínku spočívající ve zjištění skutečného věku zajištěného cizince, když z platné právní úpravy pouze vyplývá, že pro vydání rozhodnutí o zajištění cizince postačuje pouze existence důvodných pochybností, že se jedná o nezletilého cizince bez doprovodu. K vydání žalovaného rozhodnutí tedy nebylo ani třeba provádět dokazování za účelem zjištění skutečného věku cizince. Žalovaný správní orgán postupoval v souladu s platnou právní úpravou a v daném případě tento zákonný předpoklad pro zajištění věku žalobce jako cizince byl splněn, přičemž žalovaný v rozhodnutí důvodné pochybnosti uvedl. Žalovaný na straně 3 poslední ucelený odstavec uvedl, že *„zdánlivé stáří účastníka řízení odpovídá věku osoby zletilé (18+), čemuž nasvědčují např. hrubost hlasu, rysy tváře, vousy a dále i to, že účastník řízení sám bez problémů cestoval“* cca 6.000 km. Žalobce tyto úvahy týkající se uvedené stěžejní podmínky pro vydání žalovaného rozhodnutí zpochybnil jen obecným tvrzením o tom, že *„vzezření člověka tedy nepředstavuje bez dalšího samo o sobě objektivní kritérium pro posuzování věku“*, aniž by sám uvedl, jaké jiné důvodné pochybnosti by měly dle jeho představy vzniknout na straně správního orgánu pro posouzení zákonnosti tohoto zajištění. Žalobce jen tvrdí, že například *„hrubost hlasu či růst vousů ve tváři jsou zcela individuální a mohou záviset v konkrétním případě na celé řadě faktorů jako je genetická výbava člověka, ale také jeho etnicita či země původu“*, ale toto své tvrzení nedokládá žádným konkrétním faktem či důkazem a jedná se jen o jeho spekulativní účelové úvahy, neboť stejně tak lze v protiargumentaci proti těmto úvahám tvrdit, že v běžné populaci je výskyt těchto sekundárních pohlavních znaků spíše výjimkou než pravidlem (jistě by pověřená Shodu s prvopisem potvrzuje

pracovnice zástupce žalobce alespoň u jednání své tvrzení dokázala uvedením konkrétního případu vousatého nezletilce s hrubým hlasem nebo by předložila soudu konkrétní důkaz o tom, že právě v zemi původu žalobce jsou takové případy běžné, kdyby sama si byla jista pravdivostí a přesvědčivostí tohoto tvrzení). Navíc tyto důvodné pochybnosti byly i podloženy zkušenostmi policejního orgánu (z úřední činnosti má soud povědomí o tom, že se jednalo již o několikátého z řady údajně nezletilých afgánských běženců, z poslední doby se jednalo např. o věc projednávanou zdejším soudem pod sp.zn. 50 A 1/2019). Nakonec policejní orgán byl na uvedená zjištění a zkušenosti v danou chvíli téměř výlučně odkázán, neboť žalobce, patrně záměrně, nebyl s to poskytnout jakékoli relevantní informace o své identitě a věku. Jakýkoli doklad u sebe neměl. Měl-li by být po policii požadován jiný postup v obdobných záležitostech (např. ve prospěch práv dítěte), veškeré snahy o odpovídající aplikaci ustanovení zákona o pobytu cizinců by tak prohlášením běžence o věku 17 let přišly zcela vniveč. K tomu je třeba si uvědomit, že správní orgán rozhoduje o zajištění cizince v časové tísní a v době rozhodování o zajištění má zpravidla k dispozici pouze skutečnosti zjištěné v den zajištění cizince, a proto na správní orgán nelze klást – pokud jde o odůvodňování jeho pochybností o nezletilosti zajišťovaného cizince - přemrštěné požadavky (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2019, č. j. 9 Azs 100/2018 – 30, bod 18). A v neposlední řadě splnění zmíněné zákonné podmínky pro vydání žalovaného rozhodnutí, tedy že vznikly opravdu důvodné pochybnosti o nezletilosti žalobce, bylo prokázáno z následně provedené RTG zkoušky.

15. V žalobním bodu uvedeném v bodu 2 odůvodnění tohoto rozsudku zpochybňoval žalobce postup žalovaného, který použil k určení biologického a následně chronologického věku žalobce metodu tzv. kostního věku s tím, že žalovaný měl použít ještě metodu socio-psychologického pohovoru. S tímto závěrem žalobce se krajský soud neztotožňuje.
16. Kostní věk je korelátem hormonální situace jedinců s neukončeným skeletálním lineárním růstem a je tak přesným ukazatelem jejich biologického věku (srov. např. <https://telemedicina.med.muni.cz/pdm/detska-radiologie/res/f/hodnoceni-kostniho-veku.pdf>). Stanovení tzv. kostního věku je v současnosti nejpresnější metodou stanovení biologického věku dítěte [srov. např. Krásničanová, H. Kostní věk. Kompendium pediatrické auxologie (online). Dostupné z: http://www.ojrech.cz/lesny/kompendium/bone_age.htm.].
17. Zkoumání rentgenového snímku ruky a distálního předloktí za účelem stanovení přibližného kalendářního věku je metodou uznávanou nejen v České republice (jak plyne např. z důvodové zprávy k zákonu č. 379/2007 Sb. novelizujícímu § 89 odst. 3 zák. č. 325/1999 Sb., o azylu), ale i v řadě vyspělých zemí Evropy, přičemž i vrcholné soudy těchto zemí zmíněnou metodu jako validní akceptují (při vědomí nutnosti zohlednit známé odchylky). Zmínit lze např. Francii (na tomto místě odkazuje soud na nedávné rozhodnutí francouzské Conseil Constitutionnel ze dne 21. 3. 2019, č. 2018-768 QPC, dostupné např. na <https://www.conseil-constitutionnel.fr/en/decision/2019/2018768QPC.htm>), či rozsudek švýcarského Spolkového správního soudu ze dne 8. 8. 2018, sp. zn. E-891/2017.
18. Je pravdou, že biologický věk před dosažením zralosti dospělosti má hodnotu kalendářního věku +/- 2 roky, nicméně žalobce přehlíží, že cílem postupu žalovaného nebylo určit přesný věk žalobce, ale vyloučit (nebo potvrdit), že se jedná o nezletilce. Jak již bylo uvedeno výše, dle výsledků zkoumání RTG snímku levé ruky, zápěstí a distálního předloktí žalobce, zahrnutých ve zprávě společnosti DC – Flipper, s.r.o., ze dne 23. 1. 2020, je žalobce dospělou osobou s předpokládaným věkem 25 let. Nejvyšší správní soud

Shodu s prvopisem potvrzuje

v minulosti opakovaně připustil výsledek lékařského vyšetření jako důkazní prostředek při určení věku cizince v řízení vedeném podle zákona o pobytu cizinců, a to i přímo v řízení o zajištění cizince (srov. zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2019, č. j. 7 Azs 87/2019 – 22, či rozsudek téhož soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Azs 38/2017 – 28).

19. Tento závěr byl učiněn na základě odborné analýzy objektivních podkladů (RTG snímků) a s využitím praxí ověřených metod a ten nemůže být podle názoru soudu zpochybněn ani případným výsledkem socio-psychologického pohovoru, neboť jeho výsledkem je pouze kvalifikovaný psychologický odhad, který je nadto nutně negativně ovlivněn skutečností, že jsou posuzovány osoby pocházející z exotického prostředí, s nimiž nemá posuzovatel většinou žádné osobní zkušenosti, a který lze jen obtížně zpětně přezkoumat. Z provedené RTG zkoušky jednoznačně vyplynulo, že v případě žalobce se nejedná o nezletilce, tento podklad považuje krajský soud za dostatečný k prokázání skutečnosti, že žalobce je zletilou osobou, proto další, žalobcem navrhované dokazování soud již za tímto účelem neprovedl. Ostatně sama pověřená pracovnice zástupce žalobce u jednání na dotaz soudu zda podle jejího názoru může být závěrem vyšetření s použitím GP metody, použité při daném způsobu zjištění věku žalobce, že je někomu méně než 19 let, tato uvedla, že ano, tedy v podstatě nepřímou sama potvrdila názor o tom, že uvedený podklad nesloužil k tomu, aby byl určen přesný věk žalobce, ale pouze k tomu, aby vyloučil nebo potvrdil, že se jedná o nezletilce. Z důkazu provedeného u jednání, tj. materiálů Kliniky dětské radiologie Fakultní nemocnice Brno vyplývá, že kostní zralost vypovídá o biologickém věku, že ruka je reprezentativní pro celý skelet a že mezi vhodné metody určování kostního věku jsou nadřazeny metody GP a TW3, které jsou při tomto vyšetření prostřednictvím RTG aplikovány. K námitce žalobce, vznesené pověřenou pracovnící zástupce žalobce při jednání, že ze zprávy společnosti DC – Flipper, s.r.o., ze dne 23. 1. 2020, ze které vyplývá závěr o určení skutečnosti, že žalobce není nezletilcem, není zřejmá použitá metoda, je třeba konstatovat, že žalobce v zastoupení svého zástupce podal žalobu poslední den 30 denní lhůty pro podání žaloby, přičemž jeho zástupce měl možnost se s touto zprávou seznámit a tuto námitku uvést již v žalobě, takže se jedná z pohledu soudu o zjevnou nedbalost zástupce žalobce, který zanedbal svou povinnost seznámit se při sepsu žaloby i se správním spisem a uvést tuto námitku ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s.ř.s.). Pokud tak učinil až při soudním jednání, tak se jedná o novou námitku, v žalobě neuplatněnou, k takové soud nemůže přihlídnout vzhledem ke koncentrační zásadě, ze které vyplývá, že k rozšíření žalobních bodů může dojít jen ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s.ř.s.). Přes tuto skutečnost je třeba nad rámec již konstatovat, že pověřený pracovník žalovaného sdělil, že v daném případě byla použita metoda GP, což si tento ověřil přímo u zmíněné společnosti DC – Flipper, s.r.o., která zpracovala uvedenou zprávu ze dne 23. 1. 2020. Toto tvrzení žalovaného žalobce, resp. pověřená pracovnice zástupce žalobce, nijak nezpochybnila, nepředložila žádný důkaz ke svému tvrzení o zmíněné pochybnosti, když pokud žalobce uvádí nějaké tvrzení v žalobě, tak by samozřejmě měl unést důkazní břemeno, tedy pokud žalobce prostřednictvím pověřené pracovnice zástupce žalobce tvrdil, že z této zprávy není zřejmá použitá metoda, tak ještě to bez dalšího samo o sobě neznamená a není důkazem o tom, že tato metoda v daném případě použita nebyla. K tomuto tvrzení pověřená pracovnice zástupce žalobce žádný důkaz nepředložila, ostatně z jejího tvrzení ani nevyplývá, že by tato metoda nemohla být použita, resp. že v daném případě použita nebyla. Navíc, jak vyplývá z výše provedeného důkazu (materiál Kliniky dětské radiologie Fakultní nemocnice Brno), v daném případě mohou být použity metody

dvě, tj. metoda GP a metoda TW3, přičemž platná právní úprava nestanoví, že by případné neuvedení použité metody mělo za následek možnost zpochybnění platnosti a průkaznosti provedené RTG zkoušky. K výše uvedené argumentaci krajský soud ještě dodává, že i judikatura NSS připouští výsledek lékařského vyšetření zmíněným způsobem jako důkazní prostředek při určení věku cizince v řízení vedeném podle zákona o pobytu cizinců, a to i přímo v řízení o zajištění cizince (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2019, č. j. 7 Azs 87/2019-22, bod 16). Krajský soud vycházel ze skutečnosti, že v daném případě z uvedené zprávy DC – Flipper, s.r.o., ze dne 23. 1. 2020 jednoznačně vyplývá, že se nejedná o nezletilou osobu. Tento podklad ke zjištění této skutečnosti považuje krajský soud za stěžejní, přičemž z důvodu nevěrohodnosti žalobcem v průběhu správního řízení předložené kopie jakéhosi dokladu údajně pocházejícího z Afghánistánu, který žalobce přiložil k žádosti o propuštění ze zajištění v průběhu správního řízení, soud nepřihlédl, a to z následujících důvodů.

20. Předně je třeba uvést, že soud ve správním soudnictví přezkoumává žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž při přezkumu rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s.r.s.). Žalobce, resp. jeho zástupce, předložil zmíněnou kopii, údajně svědčící o jeho nezletilosti, nikoliv před vydáním žalovaného rozhodnutí, tedy aby se mohl tímto podkladem správní orgán zabývat a vyhodnotit jej, ale až po vydání žalovaného rozhodnutí, když jej předložil správnímu orgánu s žádostí o propuštění ze zajištění. Navíc, a to v neposlední řadě, je třeba zopakovat to, co již soud uvedl výše. Totiž že stěžejní a v podstatě jedinou zákonnou podmínku pro vydání a tedy i přezkum napadeného rozhodnutí, je pouze existence důvodných pochybností o věku žalobce, kterou žalobce zcela pominul. Pro posouzení zákonnosti žalovaného rozhodnutí v dané věci je podstatné to, že platná právní úprava nestanoví zákonnou podmínku spočívající ve zjištění skutečného věku zajištěného cizince, když z platné právní úpravy pouze vyplývá, že pro vydání rozhodnutí o zajištění cizince postačuje pouze existence důvodných pochybností, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu. K vydání žalovaného rozhodnutí tedy nebylo třeba provádět dokazování za účelem zjištění skutečného věku cizince. V daném případě žalovaný správní orgán postupoval v souladu s platnou právní úpravou a tento zákonný předpoklad pro zjištění věku žalobce jako cizince byl splněn, přičemž žalovaný v rozhodnutí důvodné pochybnosti uvedl. Žalovaný na straně 3 poslední ucelený odstavce uvedl, že *„zdánlivé stáří účastníka řízení odpovídá věku osoby zletilé (18+), čemuž nasvědčují např. hrubost hlasu, rysy tváře, vousy a dále i to, že účastník řízení sám bez problémů cestoval“* cca 6.000 km. K dotazu soudu žalobce sdělil, že tuto fotokopii, která je založena ve správním spisu v žádosti (podnětu) k propuštění ze zajištění, zaslali jeho příbuzní z Německa. Z tohoto dokladu (nejasná fotografie) nevyplývá, že by se v daném případě jednalo skutečně o žalobce, jedná se o jakousi kopii nějaké listiny, ze které ještě nevyplývá, že se skutečně o žalobce jedná. Bylo předně na žalobci unést důkazní břemeno, přece žalobce, když opustil zemi původu s výše zmíněným úmyslem, tak musel legitimně počítat s tím, že by měl mít u sebe doklady, které svědčí o jeho totožnosti.

21. V žalobním bodu ad 3) žalobce namítl, že s ním mělo být zacházeno jako s „dítětem“ a žalobce měl být umístěn do Zařízení pro děti – cizince v Praze. Krajský soud k tomu uvádí, že z žalovaného rozhodnutí vyplývá, že o způsobu zajištění žalobce žalovaný dostatečně uvážil a přihlédl ke skutečnosti, že Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová slouží pro ubytování zajištěných rodin s dětmi, žen a nezletilých cizinců bez doprovodu a k tomuto účelu je adekvátně vybaveno a přizpůsobeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje

22. Žalovaný zároveň uvedl, že toto ubytovací zařízení je vhodné i pro nezletilé osoby, zejména pro širokou nabídku volnočasových aktivit (např. tělocvična, fitness, knihovna, dílna, PC s připojením k internetu apod.), bezplatným právním poradenstvím (ostatně, které žalobce i využil), psychologická a jiná odborná pomoc a že toto zařízení je v souladu s článkem 3 a 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a je vhodné pro umístění žalobce jako účastníka řízení. Žalovaný správně zdůraznil, že ZZV Bělá – Jezová je plně připraveno na ubytování nezletilých cizinců bez doprovodu. Ubytovací objekty jsou tvořeny samostatnými pokoji či ubytovacími buňkami, které se sestávají ze dvou pokojů, kuchyňky a sociálních zařízení. V zařízení je dětské centrum (činnosti probíhají za asistence dětských pedagogů), místnosti pro volnočasové aktivity (společenské místnosti s TV, promítací místnost, posilovna, knihovna, výtvarná dílna apod.), vnější víceúčelové hřiště a velká tělocvična. Samozřejmě je přístup k internetu. Zajištěným cizincům jsou k dispozici vyškolení sociální pracovníci, pedagogové volného času, ubytovatelé a pracovníci stálé služby. Cizinci mají též přístup k bezplatnému právnímu a psychologickému poradenství, v zařízení jsou k dispozici externí tlumočníci. Stravování je poskytováno třikrát denně ve společných jídelnách (v ubytovacích buňkách objektů A a B byly zprovozněny i kuchyňky s nerezovým pultem, rychlovarnou konvici a s mikrovlnou troubou), dětem pak pětkrát denně. Cizinci mají možnost zvolit si typ stravování s různými preferencemi (klasické, vegetariánské a s vyloučením vepřového masa). K individuálním potřebám je možno využít i společné kuchyňky. Cizincům je poskytována základní zdravotní péče, do ZZC Bělá - Jezová dochází i pediatr a psycholog. Kromě plně vybavené ordinace je k dispozici též rentgenové pracoviště a lůžková část. V nezbytných případech je (zejména specializovaná) zdravotní péče poskytována mimo zařízení. V ZZC Bělá – Jezová se nacházejí dvě třídy pro děti školou povinné. Výše uvedené skutečnosti jsou soudu známy z úřední činnosti a z běžně dostupných brožur vydávaných pro veřejnost Správou uprchlických zařízení. Pokud jde o „bezpečnostní prvky“ v ZZC Bělá - Jezová, pak je třeba uvést, že zařízení tohoto typu jistými bezpečnostními prvky disponovat z povahy věci musí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, bod 43), nicméně tyto prvky jsou v ZZC Bělá - Jezová přítomny minimálně. V ubytovacích objektech nejsou mříže na oknech, na chodbách nejsou katry ani kovové dveře, volný pohyb je po chodbách umožněn 24 hodin denně. Vnější oplocení bylo zneviditelněno zeleným nátěrem a v jeho blízkosti byly vysázeny stromy, které vytvářejí přírodní ohraničení prostoru. Samozřejmě absentuje ostnatý či žiletkový drát. Jedním z hlavních cílů realizovaných změn bylo propojení jednotlivých částí areálu za účelem jejich zpřístupnění dětem zde pobývajícím tak, aby nemusely být při pohybu po areálu doprovázeny pracovníky zařízení (zejména došlo k umožnění volného přístupu do dětského centra). Ve vycházkových prostorách byly instalovány další hrací prvky (houpačky, pískoviště apod.) a venkovní cvičební prvky pro dospělé. Změny v zařízení byly a jsou prováděny tak, aby byl minimalizován dopad zajištění na psychiku rodin s dětmi a dalších zranitelných skupin osob. Snahou je, aby celý prostor, i přes jeho režimový charakter, nepůsobil jako detence.
23. Nejednalo se o sporné skutečnosti, ke kterým by musel krajský soud provádět důkaz, ostatně ani pověřená pracovnice zástupce žalobce takový důkaz u jednání nenavrhla. Ostatně výše uvedené skutečnosti týkající se zmíněného zařízení pro zajištění cizinců vyplývají i z veřejně dostupné a běžně šířené příručky Bělá – Jezová – Zařízení pro zajištění cizinců, soud u jednání jen konstatoval obsah této příručky. Pověřená pracovnice zástupce žalobce i pověřený pracovník žalovaného při jednání uvedli, že tuto příručku a její obsah

znají, tedy výše uvedené skutečnosti jsou nesporné a svědčí o tom, že uvedené zařízení bylo vhodné pro umístění zajištěného žalobce. K argumentaci zástupce žalobce, že správní orgán měl zohlednit alternativy k zajištění, tak je třeba konstatovat, že v daném případě uvedené zařízení plně vyhovovalo požadavkům na zajištění žalobce i jako nezletilého cizince a žalovaný nebyl povinen se zabývat možnými „alternativami“, navíc žalobce nemohl být umístěn do některého z přijímacích či pobytových středisek, jelikož ta slouží žadatelům o mezinárodní ochranu, mezi které ovšem žalobce ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí nepatřil, tedy nešlo o žádné „alternativy“, proto se žalovaný touto otázkou nemusel ani v rozhodnutí zabývat (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, bod 40). V daném případě rovněž nepostačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců, ostatně není zřejmé, jak by nemajetný žalobce bez dokladů mohl např. složit finanční záruku [§ 123b odst. 1 písm. b), § 123c zákona o pobytu cizinců], či jak by si mohl zajistit ubytování a případně se hlásit Policii České republiky, když žádné ubytování zajištěno neměl [§ 123b odst. 1 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců]. Navíc žalobce nedisponoval povolením k pobytu na území České republiky, neměl zde možnost si legálně obstarat prostředky, neměl sjednáno ani zdravotní pojištění, neměl na území České republiky rodinné příslušníky či jiné osoby, na jejichž pomoc by se mohl spolehnout, tedy neměl zde žádné sociální vazby a správní vyhoštění tak by bylo v daném případě možné (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS) a žalobce nedisponoval prostředky nutnými k dobrovolnému vycestování ze země původu.

24. Podmínky v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová se kontinuálně pozitivně vyvíjejí a stanovisko Veřejného ochránce práv popisující situaci na počátku června 2017 nevypovídá nic o situaci na počátku roku 2020. Soudu není zřejmé, co konkrétně z výše uvedeného by mělo žalobci (který tvrdí, že je mu 15 let, přičemž podle lékařského posouzení mu je minimálně 25 let), který bez problémů cestoval 6000 km a je fyzicky i psychicky zcela zdravý (u žalobce nebyla diagnostikována žádná fyzická či psychická porucha), způsobit relevantní újmu na jeho právech. Určitá bezpečnostní či režimová opatření (kamerový systém, oplocení, přítomnost pracovníků bezpečnostní služby, pravidelný denní režim, kolektivní stravování etc.) jsou u zařízení tohoto druhu nezbytná (jinak by se nejednalo o zařízení pro zajištění cizinců) a nelze je hodnotit jako okolnosti, které by u žalobce měly vyvolat trauma či mu dokonce způsobit trvalou újmu, zvláště když jeho zajištění mělo být časově omezené (90 dnů).
25. Rovněž nebyl shledán důvodným žalobní bod blíže popsáný v bodu 4 odůvodnění tohoto rozsudku, kdy žalobce tvrdil, že zajištění je nepřipustné proto, že vyhoštění žalobce není možné vzhledem k bezpečnostní situaci v Afghánistánu realizovat. Žalobce neuvedl žádné konkrétní překážky, které by z tohoto důvodu mu bránily v návratu do Afghánistánu. Ostatně jediným úmyslem žalobce bylo se dostat do cílové země, nikoliv to, že by se obával návratu do země původu z bezpečnostních důvodů, k tomu žalobce nepředložil žádné konkrétní tvrzení o individuální situaci v Afghánistánu. To svědčí o tom, že žádné reálné obavy o svůj osud v případě návratu ani neměl. Navíc z provedeného důkazu u jednání soudu, tj. z obsahu zprávy z webu ČT 24 s názvem „Krvavá válka v Afghánistánu možná končí, Talibán podepíše dohodu s USA.“ nevyplývá, že by konkrétně žalobci nějaké nebezpečí v případě vyhoštění do země původu hrozilo. Navíc je třeba konstatovat, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění, nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území České republiky. Smyslem je pouze

vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizace případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území České republiky. S přihlédnutím k časovému prostoru, který má žalovaný k vydání rozhodnutí, nelze klást na odůvodnění a jeho důkladnost a zjištění skutečností žalovaným k vydání přezkoumávaného rozhodnutí přemrštěné nároky. Důkladné zkoumání situace v zemi původu zajištěného cizince společně s posouzením možné vážné újmy, která může žalobci dle jeho případného tvrzení hrozit, bude předmětem řízení o samotném správním vyhoštění. Žalovaný konstatoval, že mu nejsou známy žádné překážky, které by bránily či jakkoli jinak znemožňovaly vyhoštění žalobce do země původu a vyhoštění žalobce není dle žalovaného vyloučeno. Jakkoliv je toto konstatování stručné, nelze nevidět, že příčinnou této stručnosti byla pasivita žalobce, který v protokolu o výsledku před žalovaným pouze obecně uváděl, že opustil Afghánistán z důvodu velmi špatné bezpečnostní situace, nic konkrétnějšího však neuvedl, přičemž obecná tvrzení o strachu z teroristické organizace nelze bez dalšího považovat za překážku vyhoštění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2018, č. j. 7 Azs 505/2018 – 67, bod 28). Nadto věrohodnost tvrzení žalobce o reálných obavách o život bylo výrazně zeslabeno tím, že o azyl v České republice nepožádal a chtěl se jen přes ČR dopravit do Německa, čímž zřetelně naznačil, že jeho cesta do Evropy není motivována obavami o život a legitimní snahou o získání azylu, ale spíše ekonomickými důvody [jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 2 Azs 5/2003 (publ. pod č. 18/2003 Sb. NSS), „... cizinec má požádat o azyl neprodleně poté, co má k tomu příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. V opačném případě, tedy při podání žádosti o azyl s výrazným časovým odstupem po vstupu na území státu, kde mu může být ochrana formou azylu udělena, lze předpokládat, že důvody podání žádosti se již nemusejí shodovat s důvody odchodu ze země původu, což může cizince z poskytnutí azylu vyloučit podobně jako žádost v jiné než první bezpečné zemi.“]. Dále je třeba mít na paměti, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území ČR. Důkladné zkoumání situace v zemi původu zajištěného cizince společně s posouzením možné vážné újmy, která má žalobci dle jeho tvrzení hrozit, bude předmětem řízení o samotném správním vyhoštění.

26. Jak zdejší soud konstatoval v jiném obdobném svém rozhodnutí ze dne 12. 9. 2019, č. j. 50 A 1/2019-24, i dle veřejně dostupných relevantních zpráv [srov. např. zprávu Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR) z ledna tohoto roku; dostupné na <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2019-01-30qr-section3.pdf>] vláda kontroluje 53,8 % afghánských okresů, kde žije 63,5 % z 35 milionů Afghánců. O tom, že situaci v Afghánistánu nelze charakterizovat jako „totální válku“, svědčí i to, že se v září 2019 podařilo v Afghánistánu uspořádat prezidentské volby.
27. Žalobce ještě v žalobě tvrdil, že správní orgán nečinil úkony ke zjištění věku bezodkladně. S tímto názorem se krajský soud neztotožňuje a taková námitka nemůže vést ke zrušení žalovaného rozhodnutí, i kdyby byla relevantní. Jedná se pouze o spekulativní domněnky o nečinnosti správních orgánů. Naopak to byl zástupce žalobce, resp. jeho pověřený pracovník, kdo se ani neseznámil včas a řádně se správním spisem, ačkoliv žalobu podal až poslední den zákonné 30 denní lhůty pro podání žaloby, o čemž svědčí skutečnost, že až u jednání soudu vznesl námitku o použité metodě při určení věku žalobce. Namítá-li dále žalobce, že žalovaný „*nejednal bezodkladně za účelem zjištění skutečného věku žalobce*“, „*když*

Shodu s prvopisem potvrzuje

po dobu delší než dva týdny, kdy byl žalobce omezen na osobní svobodě, nepodnikl žádné kroky pro zjištění skutečného věku žalobce“, „neobstarával další možnosti zjištění skutečného věku žalobce např. prostřednictvím psychologického pohovoru, jaké v současnosti zajišťuje Ministerstvo vnitra“, když „věk žalobce se chystá ověřit pouze na základě kostních zkoušek“, pak přehlíží, že žalobou napadl rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce, pro jehož přezkum je rozhodný skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V řízení o žalobě proti rozhodnutí o zajištění se tedy zásadně nelze zabývat zákonností úkonů žalovaného, které byly učiněny až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, neboť tyto námitky může žalobce uplatnit v žádosti o propuštění ze zařízení podle § 129a zákona o pobytu cizinců a případně též v následné žalobě proti rozhodnutí o této žádosti. Jak totiž zdůraznil Nejvyšší správní soud v odůvodnění rozsudku ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019 – 50, a v odůvodnění usnesení ze dne 19. 12. 2019, č. j. 7 Azs 417/2019 – 34, žalobci právní řád (ve spojení s rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu, která jej interpretuje) umožňuje (s ohledem na přímou aplikovatelnost čl. 5 odst. 4 Úmluvy) periodický soudní přezkum trvání důvodů pro omezení osobní svobody v pravidelných a přiměřených intervalech ve smyslu čl. 5 odst. 4 Úmluvy, a proto není problematickým pravidlo obsažené v § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož soud vychází ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu. Přesto soud nad rámec nutného odůvodnění uvádí, že tvrzení žalobce (resp. jeho zástupce), že žalovaný „nejednal bezodkladně za účelem zjištění skutečného věku žalobce“, „když po dobu delší než dva týdny, kdy byl žalobce omezen na osobní svobodě, nepodnikl žádné kroky pro zjištění skutečného věku žalobce“ (např. strana 9 žaloby - bod VI. D.), „nijak dále neobstarával další možnosti zjištění skutečného věku žalobce například prostřednictvím psychologického pohovoru, jaké v současnosti zajišťuje Ministerstvo vnitra“ (strana 8 žaloby - bod V. C.), nejsou pravdivá. Jak plyne ze správního spisu, žalovaný hned 14. 1. 2020 začal činit úkony ke zjištění chronologického věku žalobce - požádal o pořízení RTG snímku zápěstí levé ruky žalobce a distálního předloktí, dne 15. 1. 2020 zaslal žalovaný Ministerstvu vnitra ČR žádost o odborné posouzení věku žalobce alternativní metodou-formou strukturovaného pohovoru provedeného psychologem. RTG vyšetření bylo dle faktury založené ve správním spise provedeno a výsledky lékařského zkoumání RTG snímků obdržel žalovaný od certifikovaného zdravotnického zařízení DC - Flipper, s.r.o., dne 23. 1. 2020. Ministerstvo vnitra po obdržení analýzy RTG snímků (dle které je žalobce dospělou osobou s věkem minimálně 25 let) žalovanému dne 31. 1. 2020 sdělilo, že vzhledem k výsledkům analýzy RTG snímků nebude proveden socio-psychologický pohovor. Soudu tedy není zřejmé, na základě jakých podkladů dospěl žalobce (resp. jeho zástupce) k závěru, že žalovaný „po dobu delší než dva týdny, kdy byl žalobce omezen na osobní svobodě, nepodnikl žádné kroky pro zjištění skutečného věku žalobce“, popř. k závěru, že žalovaný „nijak dále neobstarával další možnosti zjištění skutečného věku žalobce například prostřednictvím psychologického pohovoru, jaké v současnosti zajišťuje Ministerstvo vnitra“ (strana 8 žaloby - bod V. C.). Uplatnění nepravdivých tvrzení je přinejmenším nekorektní a ze strany zástupce žalobce (Organizace pro pomoc uprchlíkům, z. s.) neprofesionální postup (zástupce žalobce kritizuje v žalobě postup žalovaného po vydání žalobou napadeného rozhodnutí bez toho, aby před podáním žaloby prostudoval správní spis). Na tomto místě soud dodává, že obdobně neopodstatněné kritice tentýž zástupce žalobce podrobil téhož žalovaného i ve věcech vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 50 A 1/2019 (srov. rozsudek ze dne 12. 9. 2019, č. j. 50 A 1/2019 – 24, bod 45) a pod sp. zn. 50 A 3/2020 (rozsudek ze dne 24. 2. 2020, č. j. 50 A 3/2020-85).

28. Pokud žalobce v žalobě tvrdil, že správní orgán měl v případě zjištění, že žalobce je dospělý, vydat nové rozhodnutí o zajištění v souladu s § 125 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, tak takové námitce krajský soud nepřisvědčil, protože zástupce žalobce nesprávně aplikoval ust. § 125 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud se naopak ztotožňuje s názorem žalovaného o tom, že zajištění dle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců se v průběhu řízení nezměnilo, spojitost s ust. § 124 odst. 6 věta druhá zákona o pobytu cizinců nelze vnímat jako další samostatný zajišťovací důvod, ale jen jako oprávnění k úkonům ke zkoumání věku. Situace, kterou uvádí zástupce žalobce, by nastala jen tehdy, pokud by cizinec byl zajištěn přímo dle § 124 odst. 6 věta první zákona o pobytu cizinců, což v daném případě se nestalo.
29. Jde-li o dobu zajištění, je třeba připomenout, že při stanovení doby zajištění se vždy může jednat pouze o odhad, délku zajištění proto nelze stanovit s přesností na dny či týdny. Ostatně nelze přehlížet, že nikoliv nepodstatné množství úkonů nečiní přímo žalovaný či jeho složky, ale subjekty, na jejichž činnost nemá žalovaný žádný vliv (jde nejen o orgány cizích států, ale např. o Ministerstvo vnitra, zdravotnická zařízení apod.). Žalovaný uvedl, které kroky v řízení budou následovat, odhadl též, po jakou dobu bude realizace těchto kroků probíhat. Žalovaný přitom vycházel ze zkušeností z jiných řízení, přičemž dobu zajištění nestanovil v délce nikoliv nepřiměřené okolnostem případu. Uvádění statistických údajů a práce s nimi nejsou povinnou náležitostí odůvodnění rozhodnutí, postačuje kvalifikovaný odhad správního orgánu (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 Azs 275/2015 – 40, bod 33). Doba zajištění nebyla stanovena v rozporu s § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, dle kterého doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů. Důležité je i to, že žalobce před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí nepožádal o mezinárodní ochranu, čímž demonstroval, že jeho cesta do Evropy není důsledkem osobní tragédie a není spojena s legitimní snahou o získání azylu, ale je spíše vedena snahou dostat se do Německa. Žalovaný nevěděl o žádných psychických problémech žalobce ani o ničem jiném, co ho mělo vést k závěru, že by delší zajištění mohlo mít na žalobce závažnější negativní dopady. Proto stanovil dobu zajištění 90 dnů a soud na jeho postupu neshledává nic nezákonného. Pro úplnost je možno na tomto místě dodat, že Nejvyšší správní soud již v minulosti akceptoval u nezletilých cizinců dobu zajištění 90 dnů, když uznal, že realizace vyhoštění do zemí jako je Irák (či Afghánistán) je komplikovanější než do některých balkánských zemí, na Ukrajinu či do Běloruska (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60).
30. Žalobci je třeba přisvědčit, že ustanovení zákona umožňující omezení osobní svobody je třeba interpretovat restriktivně. Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze dosáhnout výkonu správního vyhoštění jinými prostředky, například uložením zvláštního opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců.
31. Posouzení, zda správní orgán přistoupí k uložení zvláštního opatření, nezahrnuje pouze subjektivní postoj cizince, zda by byl schopen a ochoten se danému opatření podrobit, ale předpokládá objektivní hodnocení celkové situace správním orgánem, na kterém leží odpovědnost rozhodnout, zda uložené zvláštní opatření splní svůj účel. Správní orgán musí zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností, včetně charakteru porušení těchto povinností (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38).

Shodu s prvopisem potvrzuje

32. Policie přitom nemusí vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření s tím, že teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 59/2011 - 64). To by v důsledku vedlo často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. Z tohoto důvodu také zákon o pobytu cizinců v § 123b odst. 3 stanoví, že policie zkoumá, zda uložení zvláštního opatření neohrozí výkon správního vyhoštění. Pokud existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit k uložení zvláštního opatření za účelem vycestování cizince (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013 - 34, či ze dne ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56).
33. Uložení zvláštního opatření musí proto být upřednostněno před zajištěním cizince pouze pokud lze předpokládat (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 104/2013-28, ze dne 27. 3. 2014, č. j. 3 As 112/2013-24, ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013-34, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016-56, či ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 283/2016 - 31), že
 - a) cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření a současně
 - b) neexistuje důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění.
34. Nesplnění byť jen jednoho z těchto předpokladů je zcela samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 104/2013 - 30).
35. Žalobce, s nímž bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, vědomě a opakovaně porušoval pořádek na úseku regulace vstupu a pobytu cizinců v několika zemích Evropské unie (viz popis jeho cesty po zemích Evropské unie sub 4), přičemž z této skutečnosti jednoznačně pramenila obava, že žalobce bude již ustálené vzorce chování opakovat a bude mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Tato obava byla dále posílena tím, že žalobce projevil vůli území České republiky okamžitě po případném propuštění opustit a odjet do Německa. Jak Nejvyšší správní soud v minulosti opakovaně zdůraznil, důvodné podezření, že by cizinec mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, existuje mj. právě tehdy, pokud cizinec vyjádřil záměr pokračovat v cestě přes území jiných členských států EU, aniž by byl držitelem oprávnění k pobytu v rámci EU (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 171/2015 - 52, či rozsudek téhož soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 7 Azs 213/2019 - 27).
36. Za těchto okolností nemohl žalovaný než uzavřít, že zde je nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Současně již jen z těchto důvodů nebylo možno dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit k uložení zvláštního opatření za účelem vycestování cizince (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013 - 34, či ze dne ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56, či ze dne 26. 4. 2018, č. j. 3 Azs 37/2017 - 20, bod 13, ze dne 20. 2. 2019, č. j. 3 Azs 369/2017 - 42, bod 13, etc).
37. Lze tedy uzavřít, že správný byl závěr žalovaného, že nepostačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Odhlédne-li soud od toho, co bylo uvedeno supra, není mu zřejmé, jak by zcela nemajetný žalobce bez dokladů (žalobce měl k dispozici pouze 10

EUR a 490 srbských dinárů - což je asi 350 Kč) mohl složit např. finanční záruku [§ 123b odst. 1 písm. b), 123c zákona o pobytu cizinců] či jak by si mohl zajistit ubytování [na adrese místa pobytu by se pak měl zdržovat a případně se hlásit Policii ČR – viz § 123b odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona o pobytu cizinců], které dosud zajištěno neměl. Na tomto místě je třeba znovu připomenout, že žalobce nedisponoval povolením k pobytu na území České republiky, neměl ani dostatek prostředků k pobytu na území České republiky a neměl též možnost legálně si tyto prostředky obstarat. Žalobce neměl sjednáno ani zdravotní pojištění, neměl na území České republiky rodinné příslušníky či jiné osoby, na jejichž pomoc by se mohl spolehnout, a taktéž nedisponoval prostředky nutnými k dobrovolnému vycestování do země původu.

38. Krajský soud považoval skutkový stav věci za dostatečně zjištěný a neprováděl proto další žalobcem navrhované dokazování, zejména metodickým materiálem MPSV ČR s názvem Metodické doporučení č.1/2016 k postupu obecních úřadů obce s rozšířenou působností při poskytování sociálně-právní ochrany nezletilých cizinců, neboť se jedná jen o metodický materiál, navíc se jedná o dokument určený jen pro opatrovnické řízení.
39. Ze všech výše uvedených důvodů nelze přisvědčit žalobci, že žalovaný postupoval nezákonně a že jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
40. Protože žaloba nebyla důvodná, musel ji krajský soud zamítnout (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
41. O návrhu na vydání předběžného opatření již soud nemusel rozhodovat, neboť vydal meritorní rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 11. 2003, č. j. 3 As 52/2003).
42. Tlumočnickovi pak soud v souladu s ust. § 58 odst. 2 s.ř.s., § 17 a § 18 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících a § 17 a § 22 vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, přiznal tlumočné a náhradu nákladů, přičemž se ztotožnil s obsahem jeho vyúčtování. Odměna za tlumočení dle citované vyhlášky za 1 hodinu po navýšení činí 630 Kč, ztráta času na cestě 700 Kč, cestovné 674 Kč. Součástí náhrady nákladů je též náhrada ušlého výdělku (§ 18 odst. 2 citovaného zákona) ve výši 1.083 Kč. Náhrada výdělku se odvíjí od prokázaného základu daně za období roku 2018 děleného počtem pracovních hodin v roce 2018 (tedy 2.000 hodin), tj. 361 Kč, násobeného celkovým počtem 15 hodin trvání účasti u jednání a cesty z Ostravy do Pardubic a zpět k 5 jednáním soudu v obdobných věcech konaných dne 24. 2. 2020 u zdejšího soudu (tj. 9 hodin trvání účasti na 5 jednáních soudu dne 24. 2. 2020 a 6 hodin trvání cesty z Ostravy do Pardubic a zpět), tj. 5.415 Kč (15x361), přičemž na za jedno jednání ze zmíněných pěti připadá v průměru náhrada ušlého výdělku ve výši 1.083 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 24. února 2020

JUDr. Jan Dvořák v.r.
samosoudce